

Мамонов С. В.

група 2261, Національний університет кораблебудування імені адмірала
Макарова (Миколаїв), mamonchikstasik@gmail.com

Матвієнко Л. В.

канд. іст. наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
(Миколаїв), matvienko_luydmila@meta.ua

ПРОБЛЕМА МОЛОДІЖНОГО БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ

У статті розглянуто проблему безробіття молоді в сучасний період. Розкрито причини та визначено головні чинники цієї проблеми. Сформовано висновки із зазначенням напрямків її вирішення.

Ключові слова: *молодь, безробіття, ринок праці, робоча сила, конкурентоздатність.*

The article deals with the problem of youth unemployment in the modern period. Reasons are disclosed and the main factors of this problem are identified. Formed conclusions with directions of its solution.

Keywords: *youth, unemployment, labor market, labor force, competitiveness.*

Вступ. Молодь є майбутнім нашої держави, гарантом соціального, економічного становища України. В даний час молоді люди потребують підтримки і допомоги в проблемі працевлаштування. В Україні, в першому кварталі 2016 р. рівень безробіття серед молодих людей у віці до 24 років становить 25% (майже 1 млн. 800 тис. осіб). У порівнянні з попереднім роком це ще на 100 тис. більше. Тому на сьогоднішній час проблема безробіття молоді є актуальною.

Метою статті є аналіз проблеми безробіття серед молоді, а також напрямків вирішення питань підвищення рівня зайнятості населення.

На сучасному етапі розвитку суспільства спостерігається значне загострення проблеми зайнятості серед молодого населення. Після 23 років у

житті молодих людей частіше настає період досягнення трудової і соціальної стабільності, економічної самостійності та професійного самовизначення [3]. Стадник В. К., Зволінський О. В., Любаренко Г. С. в своїй праці «Прогнозування ринку праці в контексті проблем молодіжного безробіття» звернули увагу на причини безробіття молоді [3]. Вони стверджують, що невідповідність кількості спеціалістів із наявністю робочих місць призвела до того, що молодь активно поповнює число безробітних в Україні.

Негативний вплив на ринок праці в Україні спричинила економічна криза, яка нині панує в країні. Чисельність безробітних із 2013 р. серед молоді значно підвищилась, майже 50% безробітних – це особи до 30 років.

У наш час значна частина молодих людей подає документи до вищих навчальних закладів із метою здобуття певних знань, навичок, а також з надією на те, що в майбутньому в них буде забезпечений стабільний заробіток і щасливе життя. Але підготовка молодших спеціалістів та робочих кадрів застаріла і не відповідає вимогам ринку праці. Система за якою їх готують була ефективною десятки років тому, її потенціал вичерпався, а країні потрібні нові думки та методи.

Крім цього у молоді відсутня моральна підготовка до конкурентоздатності на ринку праці, яка також відіграє важливу роль, адже самі вміння чи розум не можуть забезпечити успіх у певній галузі, без уміння логічно мислити та планувати дії на кілька кроків вперед, що забезпечить ріст кар'єри.

Щороку українські навчальні заклади випускають понад 500 тис. молодих спеціалістів, які не знаходять відповідного попиту на отриману спеціальність або не мають можливості задовольнити свої вимоги щодо рівня оплати праці [2]. Основною перешкодою для працевлаштування молоді після закінчення навчальних закладів є відсутність практичного досвіду роботи за фахом, недоліки у професійній орієнтації і підготовці, надто високі запити молодих людей стосовно умов і змісту праці тощо [1, с. 78-79].

Для вирішення цієї проблеми потрібно проводити систему підготовки до професії. У цьому напрямку працювали Сазонов А. Д. і Калугін Н. І., які зазначали, що найважливішими завданнями в роботі з безробітною молоддю є

наступні: інформування про ситуацію на ринку праці та ринку освітніх послуг; проведення активної профорієнтаційної роботи; психологічна підготовка до конкурентної боротьби за робочі місця; навчання типовим моделям працевлаштування [5].

На ринку праці давно існує проблема невідповідності знань та умінь. У вищих навчальних закладах ведуть активну теоретичну підготовку, закріплюючи її малою кількістю практичних занять, що не забезпечує спеціалістів навичками їх майбутньої професії, та позбавляє їх здатності бути гідними конкурентами на ринку праці. Іншими словами, навчальні заклади готують неконкурентоздатних працівників, які не зможуть досягти успіху та розвинути економічне становище країни, витрачаючи на це великі гроші, та дорогоцінний час. Ця ситуація була помічена і проаналізована спеціалістами. В свою чергу вони здійснили ряд дій, які значно підвищили ефективність навчання, в першу чергу, ввівши більшу кількість практичних занять. Це призвело до значного підвищення рівня знань та навичок молоді.

Рівень безробіття, визначений за методологією Міжнародної організації праці (МОП) серед молоді у віці 25-29 років у I півріччі 2017 р., становив 11,4%. Серед осіб у віці 15-24 роки цей показник становив 17,8% та був майже удвічі вищий, ніж цей показник серед усіх вікових груп. Високий рівень безробіття обумовлений тим, що значна частина молодих людей не має необхідних професійних навичок і досвіду роботи [6].

Більшість випускників знаходять роботу за допомогою знайомих, в газетах або Інтернеті. Щорічно в Державну службу зайнятості звертаються близько 5-7% (92 тис.) випускників навчальних закладів [2].

Основними мотивами зміни роботи, є:

- низька заробітна платня;
- кар'єрний ріст;
- незадоволеність умовами праці;
- невідповідність роботи отриманій кваліфікації;
- особисті причини.

Загострює цю проблему малий рівень заробітної платні, відсутність підтримки та перспектив. Також присутня проблема відсутності мотивації працевлаштування випускників. Їх не налаштовують на пошук роботи, більша частина за 2-3 місяці до закінчення навчання навіть не знають майбутнього місця роботи.

Дана проблема стала однією з найголовніших у будь-якій країні світу, до її вирішення зверталася велика кількість українських науковців, а також зарубіжних. Зокрема це: Дж. М. Кейнс, А. Маршалл, А. О. Вольська, А. Д. Сазонов, Н. І. Калугін і т. д.

Висновок. Проблема безробіття молоді набула великого значення в нашій країні. В результаті дослідження було проаналізовано відомості щодо безробіття, їх вплив на економічний стан країни. Для вирішення цієї проблеми потрібно впровадити наступні заходи:

1. Створити нову систему підготовки учнів у школах, коледжах, вищих навчальних закладах, де молоде покоління не тільки будуть навчати предметам їх спеціалізації, а ще й проводитимуть психологічні заняття;

2. Розробити нові правила прийому на роботу;

3. Поліпшити економічний, політичний стани країні, відбудувати підприємства, аби надати достатню кількість робочих місць, та забезпечити кожного бажаючого гідною роботою;

4. Варто створити такі умови, де молодь була б зацікавлена в регламентованих видах діяльності. Надавати молоді інформацію, яка б психологічно налаштовувала на розуміння своєї ролі у майбутньому країни.

Влада робить деякі кроки для поліпшення сьогочасного становища, та цього мало, і потрібно вводити інновації, щоб забезпечити стабільний розвиток країни та життя в ній. Держава повинна створювати умови та підтримувати взаємодію головних учасників ринку зайнятості [4].

Список використаних джерел

1. Грабовець І. В. Молоді фахівці як соціально-статусна група: характеристика та роль у системі суспільних відносин / І. В. Грабовець // Грані. – 2005. – № 5. – С. 78–79.

2. Державна служба зайнятості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://www.dcz.gov.ua/control/uk/statdatacatalog/list/category?cat_id=3054. – Назва з екрану.

3. Закон України «Про Загальнодержавну програму підтримки молоді на 2004–2008 рр.» від 18 листопада 2003 року.

4. Лісогор Л. Міжнародні стандарти в статистиці ринку праці України / Л. Лісогор // Вісник Тернопільської академії народного господарства. – 2001. – №10. – С. 167–171.

5. Пазюк О. Проблеми безробіття в Україні / О. Пазюк, О. Пономарьова // Україна: аспекти праці. – 2004. – №2. – С. 3–10.

6. Статистичні дані Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua/statdatacatalog/document?id=350805>. – Назва з екрану.